

ناظران با طرح شش سناریوی پیش روی بحران عراق، خواستار شدند:

ایفای نقش بی بدیل مرجعیت در حل منازعات



با گذشت بیش از ۱۰ ماه از برگزاری انتخابات پارلمانی عراق در ۱۰ اکتبر ۲۰۲۱ (۱۸ مهر ۱۴۰۰) عدم تشکیل کابینه، به اوج رسیدن منازعه سیاسی در میان جریان های سیاسی شیعه، کرد و سنی، تعلیق در برگزیدن رئیس جدید کابخ اسلام (رئیس جمهور) و صف کشی خیابانی میان جریان صدر و چارچوب هماهنگی شیعیان، نمودهای جاری بر صحنه سیاست و حکمرانی در این کشور بوده اند.

تنش تمام عیار در صحنه سیاست و حکمرانی بغداد

از همان ساعات ابتدایی اعلام نتایج انتخابات عراق تاکنون، صحنه سیاست و حکمرانی در کشور عراق به میدان منازعه میان دو گروه اصلی صدر و متحدان با چارچوب هماهنگی شیعیان و هم پیمانان اش تبدیل شده است. بعد از اعلام نتایج در یک سو، مقتدی صدر با همراهی حزب دموکرات کردستان عراق به رهبری مسعود بارزانی و ائتلاف السیاده (هم پیمانی سنی حاکمیت) به رهبری «محمد الحلبوسی و خمیس الخنجر» قرار داشتند که با تشکیل ائتلاف «انقصاد الوطن» با همان ائتلاف «نجات میهن» خواستار تشکیل دولت اکثریت ملی و در سوی مقابل، چارچوب هماهنگی شیعیان با همراهی احزاب اتحادیه میهنی کردستان، ائتلاف العزم و جنبش مسیحی بابلیون قرار داشتند که خواهان تشکیل دولت وحدت ملی بودند.

این است که آینده تعلیق فراگیر شده بر صحنه سیاسی عراق قوه خواهد شد؟ آیا جریان های سیاسی عراق در نهایت به سوی صلح و توافق پیش خواهند رفت یا همچنان منازعات در سطح کنونی و چه بسا فرآیندها ادامه خواهد داشت؟ به روایت دیگر، مساله اصلی این است که خواسته های متعارض بازیگران اصلی حاضر در بحران کنون عراق چیست و چه سناریوهایی پیش روی سیاست و حکمرانی عراق است؟ در راستای بررسی و پرداختن به این پرسش های اساسی در

فراهم کرد. اما پس از معرفی «محمد شیاع السودانی» از سوی این جریان به عنوان گزینه نخست وزیر، مقتدی صدر از ۲۷ جولای ۲۰۲۲ (۵ مرداد ۱۴۰۱) گزینه صف کشی خیابانی و اشغال صحن علنی پارلمان در منطقه سبز رادر دستار قرار داد.

توسل صدری ها به اعتراضات خیابانی، اقدام متقابل چارچوب هماهنگی رادر چند هفته اخیر به همراه داشت. صف آرای دو طرف در برابر یکدیگر در هفته های اخیر، نگرانی بسیاری از سیاسیون عراقی نسبت به وقوع سنسار یوهای ناگوار همچون امکان درگیری نظامی میان این دو جناح را به همراه داشته است. حتی پیشنهاد گفتگوی ملی مطرح شده از سوی مصطفی الکافلی نیز با مخالفت سرسختانه مقتدی صدر همراه شد.

در مجموع به نظر می رسد در صحنه معادلات کنونی از یک سو، مقتدی صدر رویکردی سلبی را نسبت به هرگونه گفتگو و سازش اتخاذ کرده و برای بر کسی نشانیدن خواسته قطعی خود مبنی

آیت الله سیستانی با وجود عدم رغبت برای ورود به منازعات سیاسی، طی تمامی سال های بعد از فروپاشی حکومت بعث در ۲۰۰۳ نقشی بی بدیل رادر پیشبرد امور عراق داشته است؛ به ویژه در سال ۲۰۱۳ که گروه تروریستی داعش، بخشی بزرگ از محدوده سرزمینی عراق را تصرف کرد و برای برکناری دولت وحدت ملی و برقراری انتخابات زودهنگام، این سناریو می تواند کمزربینه ترین و محتمل ترین سناریوی پیش رو باشد. مطابق ماده ۶۴ قانون اساسی عراق، حداقل یک سوم از مجموع ۳۲۹ نماینده حاضر در پارلمان، باید در خواست انحلال این قوه ارائه و در نهایت اکثریت نمایندگان به آن رای دهند. گزینه بعدی ای که صدری ها در پیش گرفته اند رای دادگاه فدرال مبنی بر انحلال پارلمان پنجم است که نتیجه آن در ۱۳ آگوست (۹ شهریور) مشخص خواهد شد. هر چند سناریوی مذکور از امکان اجرایی شدن بالایی برخوردار

السیاده، متشکل از محمد الحلبوسی و خمیس الخنجر، همچنان حدود ۹۸ کرسی پارلمان را در اختیار خواهند داشت. با لحاظ کردن کرسی اقلیت ها که نزدیک به بارزانی ها هستند و چند نماینده مستقل وفادار به اتحاد ائتلاف نجات میهن، به نظر می رسد که همچنان متحدان سابق صدر از توانایی ایجاد مانع یک سوم برای تشکیل جلسه ریاست جمهوری برخوردار هستند که این امر به معنای انسداد در مسیر تشکیل دولت و عمیق تر شدن هر چه بیشتر بحران خواهد بود.

۵- تشکیل کابینه حکومت برای اعلام وضعیت اضطراری

اکنون بخشی بزرگ از ناظران و جریان های سیاسی عراقی بر این باور هستند که وضعیت کلان سیاست و حکمرانی در عراق بسیار بحرانی بوده و تداوم وضعیت موجود حتی احتمال وقوع جنگ داخلی را می تواند به همراه داشته باشد. در چنین وضعیتی ضروری است که حکومتی برای اعلام وضعیت اضطراری در کشور ایجاد شود. در «طالبانی»، جنبش مسیحی بابلیون به ریاست «یان الکالدانی» و چندین نماینده مستقل حدود ۱۷۶ کرسی دارد. اجرایی شدن این سناریو نیازمند موافقت و همراهی متحدان سابق صدر یعنی حزب دموکرات کردستان عراق و ائتلاف حاکمیت است که البته با توجه به تحركات خیابانی صدری ها تحقق این احتمال بسیار دشوار شده است.

۳- توافق بر سر برگزیدن نخست وزیر جدید

شکست تمامی راه حل هاو گزینه های مطرح شده برای خروج عراق از بحران که شاید انحلال پارلمان و برگزاری انتخابات زودهنگام نیز یکی از آن ها باشد، سناریوی دیگری را مطرح می کند که آن هم عبارت است از برگزیدن یک نخست وزیر با اجماع ملی. البته این سناریو بر خلاف سناریوی تشکیل حکومت اکثریت ملی یا حکومت وحدت ملی به رهبری چارچوب هماهنگی شیعیان، با مباحثی گری جنین پلاسخت، نماینده سازمان ملل در عراق ممکن خواهد بود. اساسا بر خلاف انتخابات گذشته که کشورهای ایران و آمریکا نقشی تعیین کننده در تشکیل دولت داشتند، اکنون به نظر می رسد این تنها نماینده سازمان ملل است که می تواند اجماعی حداقلی را محقق کند.

۴- توافق راهکار برای متحدان صدر و تعلیق ادامه دار بحران

دیگر سناریوی پیش روی آینده سیاست و حکمرانی عراق، نقش آفرینی متحدان سابق صدر در مسیر ایجاد تشکیل کابینه و تداوم تعلیق سیاسی کنونی است. بر اساس این سناریو، با وجود تبدیل شدن چارچوب هماهنگی و متحدان اش به فراکسیون اکثریت پارلمان، اما حزب دموکرات کردستان عراق به رهبری مسعودی بارزانی، ائتلاف

است، اما اساسا باید توجه داشت که تحقق آن حداقل به یک بازه زمانی ۶ ماهه تا یک ساله نیاز دارد. در سطح مالی نیز برگزاری انتخابات جدید نیازمند صرف هزینه های کلان است که همین امر تحقق چنین سناریویی را بیش از پیش دشوار ساخته است.

۲- تشکیل دولت وحدت ملی به رهبری چارچوب هماهنگی شیعیان

بعد از استعفای ۷۳ نماینده صدر از پارلمان، ابتکار عمل سیاسی در اختیار چارچوب هماهنگی قرار گرفته و امکان تشکیل دولت وحدت ملی به رهبری این جریان در مقام سناریوی جدی مطرح شده است. چارچوب هماهنگی شیعیان با همراهی ائتلاف العزم به ریاست «هثنی السامرائی»، اتحادیه میهنی کردستان عراق به ریاست «باقل طالبانی»، جنبش مسیحی بابلیون به ریاست «یان الکالدانی» و چندین نماینده مستقل حدود ۱۷۶ کرسی دارد. اجرایی شدن این سناریو نیازمند موافقت و همراهی متحدان سابق صدر یعنی حزب دموکرات کردستان عراق و ائتلاف حاکمیت است که البته با توجه به تحركات خیابانی صدری ها تحقق این احتمال بسیار دشوار شده است.

۳- توافق بر سر برگزیدن نخست وزیر جدید

شکست تمامی راه حل هاو گزینه های مطرح شده برای خروج عراق از بحران که شاید انحلال پارلمان و برگزاری انتخابات زودهنگام نیز یکی از آن ها باشد، سناریوی دیگری را مطرح می کند که آن هم عبارت است از برگزیدن یک نخست وزیر با اجماع ملی. البته این سناریو بر خلاف سناریوی تشکیل حکومت اکثریت ملی یا حکومت وحدت ملی به رهبری چارچوب هماهنگی شیعیان، با مباحثی گری جنین پلاسخت، نماینده سازمان ملل در عراق ممکن خواهد بود. اساسا بر خلاف انتخابات گذشته که کشورهای ایران و آمریکا نقشی تعیین کننده در تشکیل دولت داشتند، اکنون به نظر می رسد این تنها نماینده سازمان ملل است که می تواند اجماعی حداقلی را محقق کند.

۴- توافق راهکار برای متحدان صدر و تعلیق ادامه دار بحران

دیگر سناریوی پیش روی آینده سیاست و حکمرانی عراق، نقش آفرینی متحدان سابق صدر در مسیر ایجاد تشکیل کابینه و تداوم تعلیق سیاسی کنونی است. بر اساس این سناریو، با وجود تبدیل شدن چارچوب هماهنگی و متحدان اش به فراکسیون اکثریت پارلمان، اما حزب دموکرات کردستان عراق به رهبری مسعودی بارزانی، ائتلاف

جهان نما

سازمان ملل خواستار توقف درگیری ها در لیبی شد



سازمان ملل متحد خواستار توقف سریع درگیری ها لیبی در پی خشونت های مرگبار روز شنبه در طرابلس شد. به گزارش ایلنا، وزارت بهداشت لیبی اعلام کرد که در جریان درگیری میان هواداران گروه های مختلف سیاسی در پایتخت لیبی، حداقل ۲۳ نفر کشته و ده ها نفر دیگر زخمی شدند. برخی گزارش ها شمار زخمی ها را ۱۴۰ نفر اعلام کرده اند. لیبی از زمان ناآرامی های سال ۲۰۱۱ میلادی که تحت حمایت ناتو انجام شد، همچنان دچار تنش است با این وجود طی دو سال گذشته شاهد مقطعی از آرامش نسبی بوده است. در همین حال، برخی منابع از عقب نشینی نیروهای حامی «فتحی پاشاغا» نخست وزیر مأمور تشکیل کابینه به داخل شهر مصراته خبر دادند. شرکت ملی نفت لیبی نیز اعلام کرد که فعالیت کارمندان این سازمان در طرابلس به دلیل درگیری ها متوقف شده است.

تظاهرات مردم الجزایر در واکنش به سفر ماکرون به این کشور



هزاران الجزایری خواستار خروج رئیس جمهوری فرانسه از شهر «وهران» شدند. به گزارش ایلنا به نقل از النشروه، ویدئوهای منتشر شده نشان می دهد که مردم الجزایر در اثنای حضور «مانوئل ماکرون» رئیس جمهور فرانسه در خیابان های شهر «وهران»، دومین شهر پر جمعیت کشور شان با صدای بلند شعار داده و خواستار خروج او از این شهر شدند. شهر وهران در شمال غرب الجزایر در اعتراض به سفر ماکرون به این کشور و یادآوری ۱۳۲ سال استعمار فرانسه شاهد تظاهرات گسترده مردم بود.

پخش تصاویری از حضور گسترده جمعیت در کنار ماکرون در تلویزیون النهار در ابتدا تصور استقبال مردم از او را ایجاد می کرد، اما در ادامه مشخص شد که الجزایری ها با شعار «زنده باد الجزایر» از ماکرون می خواستند که آنجا را ترک کند. ماکرون از روز پنجشنبه سفر سه روزه خود به الجزایر را آغاز و در این سفر با «عبدالمجید تبون»، همتای الجزایری خود و سایر مقام های این کشور دیدار و درباره مسائل مختلف گفت و گو کرد.

آمریکا: از عادی سازی روابط ترکیه با سوریه حمایت نمی کنیم



به دنبال تغییر لحن مقامات آنکارا در قبال دمشق و ابراز تمایل آنها برای از سرگیری روابط دیپلماتیک با سوریه، معاون سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت که واشنگتن از عادی سازی روابط با دولت سوریه حمایت نمی کند. به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه ترکیه ای «زمان»، معاون سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در سخنانی در این باره اظهار کرد: آمریکا در صدد تقویت روابط دیپلماتیک با دولت بشار اسد، رئیس جمهوری سوریه نیست و ما از کشورهای دیگر برای عادی سازی روابط با دمشق حمایت نمی کنیم. ویدانت پاتل، همچنین از عدم تمایل واشنگتن برای لغو تحریم های اعمال شده علیه سوریه خبر داد و گفت که هیچ پیشرفتی در جهت حل و فصل سیاسی بحران سوریه محقق نشده است. پاتل با چشم پوشی از حملات مداوم جنگنده ها و نظامیان کشورش به غیرنظامیان سوریه مدعی شد: «از دولت های خواهیم خوب به «جنایات» دولت سوریه علیه شهروندان سوریه طی ۱۰ سال گذشته فکر کنند.» طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه جمعه گذشته در مسیر بازگشت از شهر لویس او کران در پاسخ به سوالی درباره مذاکرات احتمالی با سوریه به خبرنگاران گفت: دولت ما هرگز نمی تواند گفت و گوی سیاسی و دیپلماتی را کنار بگذارد و کند و ما باید گام های بیشتری با سوریه برداریم.

خبر

افزایش شمار قربانیان سیل ویرانگر پاکستان

سلمان صوفی گفت که از ژوئن امسال تاکنون بیش از هزار نفر در پاکستان کشته و میلیون ها نفر در اثر سیل های ویرانگر آواره شده اند.

او گفت که دولت پاکستان تمام تلاش خود را برای کمک به مردم انجام می دهد. صوفی به بی بی سی گفت که کشور به شدت به حمایت بین المللی نیاز دارد. او افزود: «پاکستان با مسائل اقتصادی دست و پنجه نرم می کرد، اما اکنون در دست زمانی کمی خواستیم بر آنها غلبه کنیم، فاجعه باران های موسمی رخ داد.» وی یادآور شد که منابع مالی بسیاری از پروژه های عمرانی راجعت کمک به مردم آسیب دیده در نظر گرفته اند. به گفته شهباز شریف، نخست وزیر پاکستان ۳۳ میلیون نفر در اثر سیل آسیب دیده اند که حدود ۱۵۵ درصد از جمعیت این کشور می شود. مقامات پاکستان تغییرات آب و هوایی را عامل این سیل های ویرانگر می دانند. با این حال برنامه ریزی ضعیف دولت نیز به عنوان عاملی ذکر شده است که وضعیت سیل را تشدید کرده است، به طوری که ساختمان ها اغلب در مناطقی که احتمال دارد در سیل های فصلی آسیب ببینند، ساخته می شوند.



پس از یک سیل ویرانگر در سراسر پاکستان، این کشور خواستار دریافت کمک های بین المللی برای رسیدگی به آسیب دیدگان شده است. به گزارش بی بی سی فارسی، سازمان ملی مدیریت بلایای طبیعی پاکستان اعلام کرد که تعداد قربانیان باران های موسمی در این کشور به هزار و ۳۳ نفر رسیده که از این تعداد ۱۱۹ نفر در ۲۴ ساعت گذشته کشته شده اند. یک مقام وزارت کشور پاکستان به بی بی سی گفت که تاکنون ایالات متحده آمریکا، بریتانیا، امارات متحده عربی و دیگر کشورها به این کشور کمک هایی کرده اند، اما به کمک های بیشتری نیاز است.

خبر

عبور دو کشتی جنگی آمریکا از تنگه تایوان



نیروی دریایی آمریکا اعلام کرده است که دو کشتی جنگی این کشور در حال عبور از تنگه تایوان هستند. از زمان افزایش مجدد تنش ها بین تایوان و چین که پس از سفر نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا به این جزیره در اوایل ماه جاری رخ داد، این اولین رویداد از این دست است. چین در پاسخ به سفر پلوسی اقدام به برگزاری مانورهای نظامی در مقیاس بزرگ در این منطقه کرد. ایالات متحده آمریکا و نیروی دریایی سایر کشورهای غربی به طور معمول در سال های اخیر از طریق این تنگه عبور کرده اند.

واشنگتن می گوید که دو رزمناو یواس اس چانسلاز ویبل و یواس اس انتیتام برای نشان دادن آزادی ناوبری در آب های بین المللی اقدام به عبور از این تنگه می کنند. یکن چنین اقداماتی را تحریریک آمیز می دانند و معتقد است که جزیره تایوان بخشی جدایی ناپذیر از قلمرو چین است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، ارتش این کشور روز یکشنبه اعلام کرد که حرکت این دو کشتی را زیر نظر دارد، و نیروهایش را در بالاترین سطح آماده باش قرار داده و آماده برخورد با هرگونه اقدام تحریریک آمیز است. نیروی دریایی آمریکا در بیانیه ای اعلام کرد که ترازیت از طریق تنگه تایوان نشان دهنده «تعهد ایالات متحده برای بازو آرام نگاه داشتن اقیانوس هند و آرام است.»

در این بیانیه آمده است: «این کشتی ها از یک کریدور در تنگه عبور می کنند که فراتر از مرز دریایی هر کشور ساحلی است.» وزارت دفاع تایوان گفته است که کشتی هادر جهت جنوب حرکت می کنند و نیروهای آنها در حال رصد اتفاقات بوده و «وضعیت عادی است.»